

Univerzita Pardubice

Fakulta Filozofická

Ochrana dítěte před násilím

Zuzana Tylchertová

Bakalářská práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra věd o výchově
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana TYLCHERTOVÁ**

Studijní program: **B6107 Humanitní studia**

Studijní obor: **Humanitní studia**

Název tématu: **Ochrana dítěte před násilím**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod do problematiky tělesných trestů v České republice (historie, současnost)
2. Komparace názorů z vybraných periodik (Lidové noviny, MF Dnes, Právo, Reflex)
3. Kroky ke zlepšení - současný návrh zákona zakazujícího tělesné tresty
4. Názory občanů - anketa (empirická část)
5. Závěr - shrnutí

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. Matějček, Z. Po dobrém, nebo po zlém?: o výchovných odměnách a trestech. Praha, Portál, 1995, 4. vydání
2. Pöthe, P. Dítě v ohrožení. Praha, G plus G, 1999, 2. přepr. vydání
3. Vaníčková, E. Tělesné tresty dětí: definice - popis - následky. Praha, Grada Publishing, 2004, 1. vydání
4. Dunovský, J. Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě. Praha, Grada Publishing, 1995, 1. vydání
5. Langmeier, J., Matějček, Z. Psychická deprivace v dětství. Praha, Státní zdravotnické nakladatelství, 1963

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Marta Kremličková
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2009**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2008

Prohlášení

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 31. 03. 2009

.....

Zuzana Tylchertová

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Martě Kremličkové, vedoucí mé práce, za ochotu, trpělivost a rady.

Ředitelce Základní školy v Bakově nad Jizerou Mgr. Zdeňce Dlaskové a jejím zaměstnancům a zaměstnankyním za vstřícnost a ochotu, kterou mi poskytli při mém výzkumu na jejich škole.

Rodině a přátelům za podporu v mém studiu na vysoké škole.

Souhrn

Tato bakalářská práce se v teoretické části snaží informovat o základních pojmech spojených s domácím násilím, násilím na dětech, historii tělesných trestů a současné legislativě vztahující se k této problematice. Dalším aspektem této práce je „současný“ návrh na zlepšení situace a analýza vybraných zpráv, názorů a článků z tisku (uveřejněných na internetu) spojená s hodnocením veřejnosti, které se tomuto problému věnují.

V empirické části se tato práce snaží zjistit a vyhodnotit, jak laická veřejnost zastoupená žáky, studenty a dospělými vnímá domácí násilí na dětech, jak je o tomto problému informována a zda si myslí, že současná legislativa je dostačující nebo zda potřebuje změny.

Klíčová slova

Děti, tělesné tresty, týrání, násilí, domácí násilí

Title

Protection of child against violence

Summary

In theoretical part this bachelor thesis explains the concept of domestic violence, violence against children, history of corporal punishment and current legislation related to this issue. The next issue the thesis informs about is the latest suggestion for making improvements of this situation. To this are related analysis of selected reports, opinions and articles from press (carried in internet) allied to by evaluation of public related to this issue.

In the research part this work seeks to identify and evaluate how lay public represented by pupils, students and adults perceive domestic violence against children, how they are informed about this issue and whether they think that current legislation is sufficient.

Keywords

Children, corporal punishments, maltreatment, violence, domestic violence

OBSAH

ÚVOD	10
1. PROBLEMATIKA NÁSILÍ A TĚLESNÝCH TRESTŮ V ČR.....	12
1.1 Vymezení pojmů	12
1.1.1 Přehled a shrnutí teorie.....	16
1.2 Historie tělesných trestů.....	17
1.3 Legislativa vztahující se k této problematice	19
2. „KROKY KE ZLEPŠENÍ“ – „SOUČASNÝ“ NÁVRH ZÁKONA ZAKAZUJÍCÍHO TĚLESNÉ TRESTY	21
3. KOMPARACE NÁZORŮ Z VYBRANÝCH PERIODIK.....	23
Shrnutí.....	26
4. VÝZKUM	28
4.1 Časový harmonogram výzkumu	28
4.2 Příprava a předvýzkum	28
4.3 Metodologie a respondenti.....	29
4.4 Hypotézy	29
4.5 Vlastní výzkum	30
4.6 Vyhodnocení výzkumu	31
4.7 Vyhodnocení hypotéz.....	37
4.8 Shrnutí výzkumného šetření.....	41

ZÁVĚR.....	42
LITERATURA.....	43
Bibliografické citace	43
Periodika a diskuze	44
Další zdroje informací.....	45
PŘÍLOHY.....	46

Úvod

„Rodinné společenství a péče o dítě jsou pro lidstvo nutností. Bez ní by nepřežilo. Během vývoje lidstva tato přírodní a biologická nutnost nabyla také formu mravní zákonitosti. Vědomé ubližování dítěti, ať fyzické nebo psychické, je tedy, bohužel, selhání přírody a mravního zákona v nás!“¹

Jedním ze současných - a dalo by se říci i nadčasových - problémů je domácí násilí. Dnes a denně se o tomto problému můžete dočíst v novinách, na internetu. Slyšíte o něm v televizi, rádiu. Tyto kauzy se vždy v médiích řádně rozebírají. Ani mně se nepodařilo „uniknout“. Za české bych mohla jmenovat kauzu „Kuřim“, za zahraniční kauzu „Fritzl“. Člověk by možná za chvíli otupěl, ale pokaždé, když se v podobné zprávě dozvíte, že jedním z účastníků – nejčastěji obětí - domácího násilí bylo dítě, chtě nechtě zesílíte televizi, rádio nebo si přitáhnete noviny blíž. Pravdou je, že dětské osudy nás stále přitahují nejvíce. Právě proto jsem se o tuto otázku začala zajímat více.

Asi nejvíce se o domácím násilí a o dětech – jako obětech – mluvílo, když se bývalá ministryně bez portfeje s kompetencí v oblasti lidských práv, menšin a neziskového sektoru Džamila Stehlíková rozhodla bojovat za práva týraných dětí pomocí nového „protifackovacího“ zákona. Ten měl zakazovat tělesné tresty na dětech. Tento návrh byl považován za jeden z nejkontroverznějších bývalé ministryně. A jelikož se o tomto návrhu hodně diskutovalo a mě zajímalo, jaká budoucnost ho čeká, začala jsem tuto kauzu více sledovat. Protože to bylo shodou okolností zhruba ve stejnou dobu, kdy jsem si měla vybrat své téma pro mou budoucí bakalářskou práci, bylo téměř jisté, že o tomto problému budu psát. Proto se má práce bude zabývat fyzickým násilím a o dalších druzích násilí bude pouze informovat.

¹ Dunovský, J., (et. al.), 1995, s. 13

V průběhu času, kdy jsem svou bakalářskou práci tvořila, se politická situace v České republice změnila a paní Džamila Stehlíková již od 23. ledna 2009 ministryní není. A protože jsem téma již měla zadané a rozpracované a nedalo se změnit, pokračovala jsem v jeho tvoření, ačkoliv již nebylo tak často diskutované. Touto skutečností a možná i nepříjemností, že svět se mění, jsem jistě nebyla postižena sama. Studentům, vědcům, novinářům a jiným se to stává dnes a denně. Proto tento fakt vysvětluji hned v úvodu mé práce.

Cíli této práce tedy je seznámení se základními pojmy, terminologií a legislativou v teoretické části. V praktické to pak je porovnání názorů občanů zastoupených žáky, studenty a dospělou populací.

1. Problematika násilí a tělesných trestů v ČR

V teoretické části se pokusím definovat některé základní pojmy, dále se pak krátce zmíním o historii tělesného trestu. Následovat bude krátké „vtažení“ do legislativy jak „obecné“ (která má působnost nejen v České republice), tak o nových změnách v právní úpravě podstatných zákonů České republiky, které se vztahují k tomuto problému.

Další podstatnou kapitolou v teoretické části bude kapitola popisující návrh zákona bývalé ministryně Stehlíkové. Jelikož tento návrh vyvolal značnou bouři, budu se v další kapitole teoretické části snažit přiblížit některé reakce z článků a diskuzí u vybraných periodik v elektronické podobě.

1.1 Vymezení pojmů

Syndrom CAN

Syndrom CAN (tedy Child Abuse and Neglect) je syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte.²

Tento pojem se vyvíjel postupně - od „pouze“ fyzického týrání, kdy se k němu později připojilo psychické týrání až do dnešního zanedbávání. Tento pojem spojující vyjmenované tři části můžeme rozdělit do aktivních a pasivních forem.³

Dítě můžeme aktivně fyzicky týrat například bitím, při pasivní formě se pak bude jednat třeba o špatný vývoj, vykořisťování dítěte.

Mezi důležité pojmy, které k syndromu CAN patří, se řadí zanedbanost, zanedbávání a deprivace. Zatímco u deprivace mluvíme o „...strádání nedostatkem nějaké důležité potřeby.“⁴, zanedbaností

² Dunovský, J., (et. al.), 1995, s. 15

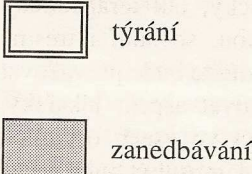
³ Tamtéž, s. 16

⁴ Langmeier, J., Matějček, Z., 1963, s. 14

„se zpravidla mívá následky nedostatku výchovy v prostředí socioekonomicky nízké úrovně.“⁵

Pro zřehlednění situace přikládám následující tabulku (č. 1) –
Formy a projevy syndromu CAN.⁶

	<i>aktivní</i>	<i>pasivní</i>
<i>Tělesné týrání, zneužívání a zanedbávání</i>	tržné, zhmožděné rány a poranění, bití, zlomeniny, krvácení, dušení, otrávení, smrt	neprospívání, vyhladovění, nedostatky v bydlení, ošacení, ve zdravotní a výchovné péči
<i>Duševní a citové týrání, zneužívání a zanedbávání</i>	nadávký, ponižování, strašení, stres, šikana, agrese	nedostatek podnětů, zanedbanost duševní i citová
<i>Sexuální zneužívání</i>	sexuální hry, pohlavní zneužití, ohmatávání, manipulace v oblasti erotogenních zón, znásilnění, incest	exhibice, video, foto, audiopornografie, zahrnutí dětí do sexuálních aktivit dospělých
<i>Zvláštní formy:</i> Münchhausenův syndrom v zastoupení systémové týrání a zneužívání organizované týrání a zneužívání rituální týrání a zneužívání		

 týrání
 zanedbávání

Tabulka č. 1

Pro syndrom CAN je důležité, že se nejedná o jediný problém. Často jsou i přidružené a různého typu a druhu. Syndrom CAN takový sociální jev, který má opakující sklon, často vzrůstající tendenci a určitou časovou dimenzi. Je tedy záležitostí interdisciplinární, jelikož jsou zde zapojeny nejrůznější exaktní obory.⁷

⁵ Dunovský, (et. al.), 1995, s. 87

⁶ Tamtéž, s. 19

⁷ Tamtéž, s. 20

Trest, tělesný trest, tělesné týrání

Trest jako takový je výchovný prostředkem, jehož opakem je odměna. Pokud je to trest zasloužený a adekvátní, je jen dobře, pokud se použije, jelikož výchovný trest má tři funkce: napravit škodu, zabránit opakování a zbavit viníka pocitu viny.⁸

Trest z psychologického hlediska je podle Matějčka toto: „Trest zajisté není to, co jsme si jako trest pro dítě vymysleli, ale to, co dítě jako trest prožívá. Onen nepříjemný (...) pocit, kterého bychom se chtěli co nejdříve zbavit a kterému bychom se chtěli rozhodně pro příště vyhnout.“⁹

Dle mého názoru spolu pojmy tělesný trest a tělesné týrání úzce souvisí. „V posledních desetiletích byla otázka vztahu tělesného trestání a tělesného týrání předmětem zkoumání několika pracovišť. (...) Neustálé tělesné trestání dítěte je významným rizikovým faktorem pro vznik tělesného týrání.“¹⁰ Může se říci, že tělesné týrání vzejde z tělesných trestů. Je však nutné dokázat od sebe tyto dva pojmy oddělit a to právě jejich provázaností je někdy velice složité. Hranice mezi oběma pojmy je velmi tenká a někdy přechází z jednoho do druhého.

Tělesný trest je takový trest, kdy jedna osoba záměrně ublíží druhé na těle, za účelem potrestání.¹¹

Stejně jako u domácího násilí má i tělesný trest vícero forem. Ty se odvíjí od prostředí, kde k nim dochází. Vyjmenuji jich jen

⁸ Matějček, 1995, s. 32

⁹ Matějček, 1994, s. 26

¹⁰ Pöthe, 1999, s. 36

¹¹ Vaníčková, 2004, s. 31

několik – facka, výprask at' už rukou nebo předmětem, třesení, cvrnkání do ucha, kroucení ruky, škracení aj.¹²

Domácí násilí

Definice a způsobů jako popsat domácí násilí je mnoho. Téměř všechny mají stejné znaky. Uvádím zde tyto:

„Domácí násilí je fyzické, psychické anebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, ke kterému dochází opakovaně v jejich soukromí a tím skrytě mimo kontrolu veřejnosti, intenzita násilných incidentů se stupňuje a vede ke ztrátě schopností včas tyto incidenty zastavit a efektivně vyřešit narušený vztah.“¹³

„Domácím násilím se zpravidla označuje týrání a násilné jednání, odehrávající se mezi osobami blízkými žijícími spolu ve společném bytě nebo domě, kdy jedna násilná osoba získává a udržuje nad druhou moc a kontrolu.“¹⁴

Na základě těchto informací tedy můžeme shrnout, že se jedná o latentní jev, který se odehrává mezi blízkými osobami. Může mít mnoho podob a forem – fyzické, psychické, sexuální a další. Je to jev opakovaný, dlouhodobý a většinou má gradující tendence síly útoku. Role agresora a oběti se nemění.

„Klíčové znaky domácího násilí:

1. **Opakování a dlouhodobost** – z jednoho útoku jakéhokoli charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek.

¹² Vaníčková, 2004, s. 31

¹³ Domácí násilí, 2007 a)

¹⁴ Acorus, 2009

2. **Eskalace** – od urážek se stupňuje k psychickému snižování lidské důstojnosti až k fyzickým útokům a závažným trestným činům ohrožujícím zdraví a život.
3. Jasně a nezpochybnitelné rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné – domácí násilí nejsou vzájemná napadání, hádky, rvačky, spory, kde se role osoby násilné a osoby ohrožené střídají.
4. **Neveřejnost** – probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly.

Aby skutek byl domácím násilím, musí být naplněny všechny čtyři znaky!¹⁵

Když jsem se zamyslela, kde se vlastně násilí bere, jaké jsou jeho příčiny, dospěla k názoru, že se ani o žádnou příčinu jednat nemusí. Myslím to v tom smyslu, že někdy není zapotřebí žádná velká a jasná jiskra, od které chytí celý les, ale může se jednat „jen“ o špatnou náladu agresora, jeho citové rozpoložení, zdravotní stav. Dalšími faktory by mohly být přidružené psychické problémy, zatížení z minulosti alkohol, drogy aj.

1.1.1 Přehled a shrnutí teorie

Dalo by se říci, že násilí vychází ze všech pojmů uvedených v předešlé části. Můžeme kupříkladu vyjít ze syndromu CAN. Jako příklad jsem si tento pojem, tento syndrom vybrala právě proto, že jako syndrom má mnoho symptomů, stejně jako násilí. Ať už se jedná o fyzické násilí a fyzické trestání, na které je tato práce zaměřena, nebo psychické násilí a týrání, či dokonce sexuální násilí. Tyto symptomy nám spolu se společenskou situací složí dohromady mozaiku, z které můžeme vyčíst, co je a co není násilí.

¹⁵ Domácí násilí, 2007 a)

Co se týče společenské situace v České republice, přes různá opatření a zákony, se postoje lidí k nejrůznějším druhům a typům násilí moc nezměnili. Myslím tím zejména tělesné trestání, jeden ze symptomů násilí. Pokud by se tyto postoje porovnály například s Anglií, Francií a jinými státy, zjistíme, že česká společnost je stále dosti benevolentní k tomuto problému. Například v již zmíněné Anglii je nemyslitelné udeřit dítě při výchově. Zabývají se spíše prevencí. Takovýto postoj k výchově je jistě chvályhodný. Ale pravdou je, že musí být celkově výchova dítěte pojata jinak, aby „absence“ tělesného trestu nezpůsobila větší problémy v chování dítěte, než kdyby se dítěti někdy „dalo přes zadek“.¹⁶

V České republice prozatím nejsou nastaveny příznivé podmínky pro jiný způsob výchovy. Ať už je to dáno zákonodárstvím, jistým druhem konzervatismu nebo jen „nepotřeba“cokoliv měnit. Důkazem může být i „krásné“ české přísloví – škoda každé rány, která padne vedle.

Jak již bylo zmíněno, v Anglii a jiných zemích se spíše soustředí na prevenci. Ta je jistě důležitá. Dokladem toho může být i tento úryvek z knihy: „Prevence ubližování dětem je nebo měla by být přirozenou součástí systému na ochranu dětí v každé společnosti. (...) Cílem prevence je (...) předejít vzniku traumatizace dítěte, zabránit jejímu pokračování a zabránit rozvoji dlouhodobých zdravotních, sociálních a psychologických následků na zdraví dítěte.“¹⁷

1.2 Historie tělesných trestů

¹⁶ Ze zkušenosti mé sestřenice, která 2 roky pracovala jako au-pair v anglické rodině s jedním dítětem, můžu potvrdit, že tamní obyvatelstvo není zvyklé děti trestat „nějakým tím plácnutím po zadku“. Po nějaké době si sestřenice na tento způsob výchovy zvykla, ale upravila si ho podle svého, jelikož se jí zdálo, že jedináček, kterého měla na starosti, byl rozmazlený a nepoužíval základní slova slušnosti – prosím, děkuji aj. Po změně režimu si ovšem zvykl a jak sestřenice řekla, byl to dobrý kompromis – netrestat, ale důsledně vychovávat.

¹⁷ Pöthe, 1999, s. 106

Tělesné tresty jsou jednou z nejstarších forem potrestání.¹⁸ O historii tělesných trestů se nejčastěji dozvídáme z historické literatury. Avšak ani tak nelze říci, kdy bylo k výchově zapotřebí užití tělesného trestu. Pokud se ale na historické trestání podíváme z hlediska dnešních definic, vidíme, že dnes by to už nebyly tělesné tresty, ale tělesné týrání.¹⁹

„V klasickém světě antiky bylo dítě bezprávným tvorem. *Patria potestas* ve starém Římě znamenala, že otec může s dítětem nakládat, jak se mu zlíbí ...“²⁰ Dítě tedy nemá žádná práva a je na něj pohlíženo jako na člověka, až když vyroste a stane se dospělým.

Tento pohled na dítě jako na „miniaturu“ dospělého jedince přetrvával dlouho.

Asi k nejznámějším propagátorům výchovy (a vyučování) bez násilí a trestů v ne tak vzdálené historii jako byla doba antiky, především v 17. a 18. století, patřili například Jan Ámos Komenský, Jean Jacques Rousseau aj.²¹ V této době se také upouští od pojetí dítěte jako od malého dospělého a začínají se zkoumat jeho potřeby, požadavky a dětství začíná být bráno jako jedna z etap života, na kterou je třeba brát zřetel.

Pokud se v historickém proudu přiblížíme více k dnešku (19. a 20. století), dal by se za velký pokrok (z hlediska omezení tělesných trestů) označit i fakt, že se v Anglii na základě krutých dětských prací v továrnách začaly vydávat zákony, které určitým způsobem omezovaly tak těžkou práci nevhodnou pro dítě.²²

¹⁸ Vaničková, 2004, s. 13

¹⁹ Tamtéž, s. 16

²⁰ Dunovský, J., (et. al.), 1995, s. 32

²¹ Tamtéž, s. 15 - 16

²² Dunovský, J., (et. al.), 1995, s. 33

Jako vrchol pokroku v této problematice by se dala označit Úmluva o právech dítěte²³, o které se více rozepíšu v části „legislativa“.

1.3 Legislativa vztahující se k této problematice

Obecné

Na prvním místě bych zde ráda uvedla jeden z hlavních dokumentů lidské důstojnosti, a to *Všeobecnou deklaraci lidských práv*. Ta byla schválena Organizací světových národů (dále jen OSN) 10. prosince roku 1948.

Jelikož je tato práce především o násilí páchaném na dětech, myslím si, že dalším dokumentem nemůže být jiný než *Úmluva o právech dítěte*. Přijata byla Valným shromážděním OSN a podepsána 20. listopadu 1989.

Česká republika

V České republice je *Úmluva o právech dítěte* uzákoněna ve Sbírce zákonů pod označením 104/1991 Sb. Tento dokument je platný pro všechny země, které jej podepsaly.

Dalším důležitým zákonem vztahujícím se k tomuto problému je zákon o rodině – 94/1963 Sb. V tomto zákoně se mimo jiné ustanovuje rodičovská zodpovědnost, ať už se týká péče o dítě, jeho vyživovací povinnost nebo to, že rodič by měl být příkladem pro své dítě.

Významným mezníkem v české legislativě se stal zákon 135/2006 Sb. o změně zákona v oblasti ochrany před domácím násilím.

²³ Tamtéž, s. 34

Od 1. ledna 2009 je také nově upraven zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Pro účely této práce se jedná zejména o paragrafy č. 44 – 47, kde se vymezuje oprávnění policisty vykázat násilníka ze společného obydlí i jeho okolí.

Zde je přehled hlavních inovací v zákoně proti tomu předešlému:

„**Vykázání** (jen tato jediná forma rozhodnutí, dříve byl i zákaz vstupu)

Policie ČR poskytuje ohrožené osobě současně vždy **personální teritoriální ochranu** (dříve byla pouze ochrana teritoriální).

Faktický úkon – opatření preventivního charakteru (dříve policista rozhodoval ve správním řízení).

Základní lhůta vykázání: 10 dnů (stejně).

Forma: Ústní oznámení osobám (násilné i ohrožené), vydává se jen potvrzení o vykázání, předání proti podpisu (vymezení prostoru vykázání, poučení, práva a povinnosti osob, místo uložení kopie úředního záznamu).

Nepřítomná vykázaná osoba: při prvním kontaktu poučení o právech a povinnostech při vykázání, předání potvrzení o vykázání nebo lze získat informace o vykázání na lince 158.

Nesouhlas s vykázáním: námitka, která nemá odkladný účinek, na místě zapsaná do potvrzení o vykázání nebo námitka podaná písemně do tří dnů. O námitce rozhoduje krajské ředitelství Policie ČR.

Oznamovací povinnost Policie ČR: kopie úředního záznamu o vykázání: Intervenční centrum, OSPOD (jsou-li přítomny děti), nově i příslušnému civilnímu soudu – to vše do 24 hodin od vstupu do společně obývaného bytu nebo domu.

Kontrola dodržování povinností vykázané osoby ze strany Policie ČR: Do tří dnů od vykázání.

Povinnost vykázané osoby:

- Zákaz vstupu do vymezeného prostoru.
- Zákaz navazování styku nebo kontaktu s ohroženou osobou.
- Odevzdat na místě všechny klíče od společného obydlí, které drží.

Právo vykázané osoby:

- Vzít si věci osobní potřeby, osobní cennosti a osobní doklady před odchodem.
- Vzít si věci nezbytné pro podnikání nebo výkon povolání, pouze jedenkrát v průběhu desetidenního vykázaní a jen v přítomnosti policisty.
- Být policistou poučen o právech a povinnostech, o možnostech dalšího ubytování.
- Sdělit adresu pro doručování.
- Ověřit vykázaní na tísňové lince 158.
- Vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní.²⁴

Ráda bych zde ještě uvedla zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách, zejména paragraf 60a – Intervenční centra. Tato služba je zřízena pro osoby ohrožené násilím.

Intervenční centra pak dále sladí spolupráci mezi dalšími službami, které jsou na úrovni kraje a někdy spolupracují i s Policíí ČR. Zaměstnanci intervenčních center jsou proškoleni. Speciální pracovníci mohou být zastoupeni právníky, sociálními pracovníky, psychology aj. Veškeré služby, které intervenční centra poskytují, jsou bezplatná.²⁵

V příloze zařazuji seznam intervenčních center v České republice.

2. „Kroky ke zlepšení“ – „současný“ návrh zákona zakazujícího tělesné tresty

²⁴ Domácí násilí.cz, 2009 b)

²⁵ Tamtéž

Bývalá ministryně pro lidská práva a menšiny Džamila Stehlíková navrhla v první třetině roku 2008 zákon, jenž by úplně zakazoval tělesné tresty na dětech. Rozvířila tím zajímavou debatu a situaci, kterou jsem i já využila jako podklad a součást mé bakalářské práce.

Ohlasy, jenž se okamžitě po zveřejnění tohoto nápadu ozvaly, byly bouřlivé. Myšlenka paní Stehlíkové o tomto zákoně byla pravděpodobně jednou z jejích nejdiskutovanějších.

Právě proto, že tento návrh na sebe strhl takovou pozornost, ráda bych na něj upozornila více i já a to prostřednictvím komparací různých článků z vybraných periodik.

Jelikož tyto články píše profesionální žurnalisté a přidávají do nich myšlenky či citace erudovaných odborníků na příslušné téma, rozhodla jsem se pro větší konfrontaci, zajímavost a oživení přidat také několik názorů z laické veřejnosti. O tomto ale více v další kapitole.

3. Komparace názorů z vybraných periodik

Jak jsem již nastínila v předchozím oddíle, v této kapitole se budu zabývat porovnáváním, tříděním a shrnutím názorů veřejnosti na návrh, který podala bývalá ministryně.

Jako periodika, z kterých budu informace čerpat, jsem si vybrala tato, ale v internetovém zpracování (online): www.reflex.cz, www.lidovky.cz a www.idnes.cz.

Důvodem, proč jsem si vybrala elektronickou podobu a ne tištěnou je ten, že k článkům bývají přiřazeny diskuze, kam mohou lidé vyjádřit svůj názor. A protože chci čerpat i z těchto diskuzí, jsou pro mě velkou výhodou.²⁶

Jeden z prvních článků o této problematice na www.reflex.cz s názvem *Zabrání zákaz tělesných trestů týrání dětí?*²⁷ informuje o základních idejích navrhovaného zákona. Článek sám o sobě by nebyl až tak zajímavý, jako spíše debata, která se pod ním rozpoutala.

Od tohoto článku vyberu tři příspěvky, které mne zaujaly. První a třetí je od někoho, kdo použil přezdívku „NN“, druhý je pak od člověka skrývajících se pod přezdívkou „sarmyn“. Příspěvky jsem vybrala proto, že s nimi souhlasím a líbí se mi, že se k sobě lidé, kteří jsou chráněni anonymitou, dokážou chovat v takové diskuzi poměrně slušně, neurážejí názor druhého a hlavně se nad ním zamyslí, což je v dnešní době ne tak časté.

²⁶ Jelikož se lidé, kteří se do takovýchto diskuzí zapojují, musí nějakým způsobem pojmenovat, většinou volí přezdívky. Někdy nelze rozeznat ani pohlaví. Proto jsou v jistém smyslu anonymní a vyjadřují vlastní názor člověka a ne autora článku. U citací těchto diskuzí proto budu uvádět právě tuto přezdívku a nebudu stylisticky ani jinak názory upravovat.

²⁷ Reflex.cz, ©2005

„NN“ napsal:

„Dovedu si představit takového pubertálního vejlupka s vystrčenou bradou, kterak říká fotrovi, že když ho nepustí na diskošku až do rána, půjde na úřad oznámit, že od něj dostal facana.“²⁸

„sarmyn“ reagoval:

„kazda facka je predesle selhani rodice, at si rika kdo chce co chce... mam 16. leteho klacka a rozhodne to za poslednich par let nebylo treba...staci vcas do ditete vlozit dobry zaklad a umet s nim (nejen virtualne) diskutovat...deti nejsou dementi jen "maly" lidi a pochopi ledacos, jen je treba zacit vcas (ale netvrdim ze obcas nemam pocit ze na miste nezesedivím:)"²⁹

„NN“ odpověděl:

„Ten můj příspěvek není o facce, která padla, ale o vydírání vylhaným udáním rodiče "ublíženým" puberťákem, kterému to poradili zkušenější kamarádi. A protože takový rodič zakazující diskotéku, je největší nepřítel lidstva, může to chlapeček docela klidně použít, páč ještě nedostal rozum. :)"³⁰

Dalším článkem z týdeníku Reflex je článek *Stát chce nařezat rodičům*.³¹ U tohoto článku se diskuze nerozvinula. Článek popisuje návrh zákona a přidává, že se za něj postavila další výrazná osobnost boje proti násilí na dětech – Zuzana Baudyšová. Autor zde kritizuje nápad, že stát by měl být hlavní autoritou „dobra“. Tím je podle něj rodina. Absolutním paradoxem se autorovi zdá, že stát by měl zákon

²⁸ Tamtéž, autor: NN

²⁹ Reflex.cz, ©2005, autor: sarmyn

³⁰ Tamtéž, autor: NN

³¹ Čermák, M., ©2005

zakazující tělesné tresty, ale tento zákon by neměl žádné sankce. S tím s autorem plně souhlasím.

Asi nejzásadnější otázkou této kauzy je trestat nebo netrestat? „Děti se dají vychovávat bez trestů, jen rodiče nevědí jak,“ myslí si ministryně. (...) Pokud by rodiče začali s výchovou už od narození dítěte, pak by, podle jejích slov, nebylo zapotřebí žádných trestů.“³²

„S tím souhlasí i odborníci. Nicméně ani samotný trest za prohřešek nepovažují za zbytečný. Podle dětské psycholožky Václavy Masákové není bez potrestání vlastně možné dítě vychovávat. Kdyby po prohřešku nenásledoval žádný trest, mohlo by to mít na dítě negativní vliv. „Nemá pak žádnou zpětnou vazbu a může být nejisté, co je dobře a co není. Nebudou umět odhadnout meze,“ upozorňuje Masáková.“³³

Co se týče jakéhosi „vycouvání“ z původního návrhu, uznává sama Stehlíková, že to asi nebyl nejlepší krok. To, že se jí něco podobného nestalo poprvé, přiznává také, zejména v článku *Džamila Stehlíková, ministryně s bezednou studnicí nápadů*.³⁴

„Veřejnost asi nejvíce zaskočila svým nápadem **kriminlizovat tělesné trestání dětí** rodiči. Pod tíhou veřejného mínění a statistických průzkumů od svého návrhu pomalu upouští. Zdaleka však nejde o jediný "úlet" snaživé ministryně.“³⁵

Jak jsem psala již v úvodu své práce, paní ministryně Stehlíková již od 23. ledna 2009 ministryní není. Na jejím postu ji vystřídal Michael Kocáb. Ten některé z návrhů bývalé ministryně zavrhuje, na další navazuje. V návrhu zákazu tělesných trestů na dětech pokračuje, ale trochu jiným směrem, než byl ten původní paní ministryně. Ta si po všech - většinou záporných - ohlasech uvědomila, že původní směr nebyl asi nejlepší a svůj návrh převedla do kampaně „STOP násilí

³² Kubálková, P. 2008 a)

³³ Tamtéž

³⁴ Bartoš, A. B., 2008

³⁵ Tamtéž

na dětech“. O této změně informoval článek *Vládní kampaň poradí s výchovou*³⁶ na internetovém serveru www.lidovky.cz.

„Na začátku byl návrh, který by zakazoval tělesně trestat děti. Dnes se z tohoto návrhu stává velká celorepubliková osvětová kampaň, jak vychovávat děti bez facek a pohlavků. Za obojím stojí ministryně pro lidská práva Džamila Stehlíková. Ta původně přišla s nápadem, že by měl v Česku existovat zákon, který by trestání dětí zakazoval. Po vlně kritiky se ale teď vydala jiným směrem.“³⁷

Tuto kampaň podpoří kromě České televize, která bude vysílat spoty, i řada známých osobností. Ty budou vyprávět své vlastní zážitky, a to bez nároku na honorář.³⁸

Shrnutí

Jak tedy shrnout názory publicistů, odborníků a veřejnosti i samotné ministryně? Můžeme říci, že návrh zákona zakazujícího tělesné tresty na dětech byl rychlou odezvou na současnou situaci v této problematice. Ministryně chtěla rázným způsobem zakročit a navrhnout zákon, ale podle reakcí, které z převážné většiny byly záporné a někdy i výsměšné, sama uznala, že touto cestou to zatím nepůjde. Její „protifackovací“ zákon nebyl pořádně rozpracovaný a to se odrazilo i na reakcích.

Myslím, že v České republice, kde jsou lidé na tělesné tresty zvyklí, by takovýto zákon jen těžko snášeli. Jak se z mého výzkumu v praktické části dozvíte, téměř všichni respondenti nepovažují plácnutí přes zadek pro dítě jako něco nevhodného nebo traumatizujícího.

³⁶ Kubálková, P. 2008 b)

³⁷ Tamtéž

³⁸ Tamtéž

Sama jsem byla vychována způsobem, že když se mi něco vysvětlilo a já přesto udělala pravý opak, nebo když jsem se začala natolik vztekat, že jinak to „nešlo“ dostala jsem jednu přes zadek. Nemyslím si, že by na mě tato výchovná metoda měla nějaký neblahý vliv a myslím si, že až sama budu jednou mít děti, budu se jim snažit věci nejprve vysvětlit, ale pokud nebude jiná možnost, mírným tělesným trestům neujdu.

4. Výzkum

V praktické části mé bakalářské práce se snažím zjistit a vyhodnotit, jak je násilí na dětech vnímáno laickou veřejností. Z části by do tohoto úseku mohla patřit i jedna z předešlých kapitol, ve kterých jsem porovnávala různé ohlasy na zavedení zákona, který by zakazoval tělesné tresty na dětech, ale nakonec jsem se rozhodla zařadit sem jen mé vlastní výzkumné šetření. To bylo zaměřeno na informovanost o tomto problému, a zda se dotazovaní domnívají, že současné zákonodárství je vyhovující, dostačující nebo zda potřebuje nějakou přeměnu.

4.1 Časový harmonogram výzkumu

Prosinec – příprava na empirickou část, vytváření dotazníků, předvýzkum, zajišťování a organizace respondentů.

Leden – rozšíření dotazníků pro skupinu studentů pomocí e-mailů.

Leden až únor – rozmnožování, šíření a zpětný výběr dotazníků od kategorie dospělých.

Poslední třetina února – rozdání, vyplnění a zpětný výběr dotazníků na základní škole.

Konec února až začátek března – konečné zpracování dotazníků, vypracování tabulek a grafů, na jejichž základě jsem vyhodnotila hypotézy.

4.2 Příprava a předvýzkum

Při zpracovávání teoretické části jsem si stanovila 5 hypotéz, které se mi po vlastním výzkumu a jeho vyhodnocení buď verifikovaly, nebo falsifikovaly.

Po konzultaci mých připravených otázek jsem sestavila tři druhy dotazníků.³⁹ Pro každou skupinu dotazovaných jeden. Všechny měly

³⁹ Viz. příloha

většinu otázek společných, abych je mohla lépe porovnávat. Dotazníky se lišily jen některými otázkami, které jsem přizpůsobila dané kategorii respondentů.

Po sestavení dotazníků jsem si provedla malý předvýzkum, kdy jsem dotazník pro žáky dala mé neteři, která chodí do 8. ročníku základní školy, dotazník pro studenty mé spolužačky z oboru a dotazník pro dospělé rodičům. Tím jsem chtěla zjistit, zda formulované otázky budou fungovat jak jednotlivě, tak v rámci celého dotazníku. Ukázalo se, že vše by mělo fungovat správně a proto jsem se pustila do vlastního výzkumu.⁴⁰

4.3 Metodologie a respondenti

Jelikož jsem se rozhodla pro kvantitativní výzkum, bylo mi jasné, že jako metodu dotazování použiji dotazníky. Protože jsem nechtěla jako mé respondenty pouze mé vrstevníky – tedy studenty vysoké školy, rozhodla jsem se zjišťovat odpovědi i od dospělých a na druhou stranu i od žáků 2. stupně základní školy.

4.4 Hypotézy

Hypotéza č. 1:

Žáci základních škol považují násilí na dětech za fyzické týrání.

Hypotéza č. 2:

Žáci základních škol nevědí o projednávaném zákonu o zákazu fyzického trestání dětí.

Hypotéza č. 3:

Studenti vysoké školy by se o pomoc obrátili spíše na odbor sociální péče než na policii.

⁴⁰ Po domluvě a se svolením Mrg. Zdeňky Dlaskové, ředitelky Základní školy a Mateřské školy v Bakově nad Jizerou, jsem mohla nastoupit na tamější 2. Stupeň základní školy a provést svůj výzkum s žáky.

Hypotéza č. 4:

Dospělí charakterizují násilí na dětech jako souhrn fyzického, psychického i sexuálního násilí a týrání – jsou znalí této problematiky.

Hypotéza č. 5:

Dospělí nepovažují mírné fyzické potrestání dítěte (např. plácnutí přes zadek) za nevhodné.

4.5 Vlastní výzkum

Pro doručení dotazníků mým respondentům jsem použila u každé skupiny jinou taktiku.

Jako první jsem oslovila studenty vysoké školy. Dotazníky jsem rozeslala pomocí společných a soukromých e-mailových adres. Celkem se mi vrátilo 43 vyplněných dotazníků. Jelikož jsem používala i společné e-mailové adresy, nevím, jaká byla procentuální návratnost.

Dotazníky pro dospělé jsem s pomocí rodiny rozdávala 50 respondentům. Vyplněných dotazníků se mi vrátilo 48. Procentuální návratnost tedy byla 96%.

Dotazníky pro žáky 2. stupně základní školy jsem si rozdala sama přímo v bakovské základní škole. To, že jsem přišla s žáky do styku, pro mě byl velmi přínosný zážitek a zkušenost. Mohla jsem sledovat jejich reakce přímo při vyplňování.⁴¹ Původně jsem měla v plánu vyplnění dotazníků od žáků 6., 7., 8. a 9. ročníku, ale z technických důvodů jsem nakonec dala dotazníky pouze 6., 8. a 9. ročníku. Právě proto, že jsem

⁴¹ Pokud bych měla stručně popsat, jak šetření na základní škole probíhalo: u všech tříd, které jsem navštívila, byla první reakce „Jé, nová učitelka!“. Abych pravdu řekla, něco podobného jsem čekala. Po svém krátkém představení jsem žákům vysvětlila, co po nich žádám a dotazníky jim rozdala. Žádný z nich neměl problém s vyplněním dotazníku v tom smyslu, že by na otázky odpovídat nechtěl vůbec. Samotné vyplňování jim zabralo zhruba 10 minut, u šestého ročníku to pak bylo okolo 15 minut. Největší problém měly všechny třídy s otázkou, kde jsem se jich ptala na nejvyšší dosažené vzdělání jejich rodičů. Výsledky této otázky budou tedy zkreslené, zhruba třetina lidí typovala (řekla jsem jim, že pokud nevědí, ať označí možnost, o které si myslí, že je správná, ale ať mi k tomu připiší, že je to jen odhad). U ostatních otázek žádné větší problémy nebyly.

dotazníky sama rozdávala a žáci byli upozorněni, že pokud nechtějí, dotazníky vyplňovat nemusí, byla procentuální návratnost 100%.

4.6 Vyhodnocení výzkumu

Po shromáždění vyplněných dotazníků jsem je začala zpracovávat – kontrola dotazníků, počítání odpovědí, vytvoření tabulek a grafů.⁴²

Celkem se mého výzkumu zúčastnilo 153 lidí. Žáků základních škol bylo 62, studentů univerzity 43 a dospělých 48. Žen (a dívek) bylo dohromady 110 (tj. cca 72%), mužů (a chlapců) potom 43 (tj. cca 18%).

Otázka bydlení, vyrůstání s rodiči

Převážná většina žáků⁴³ (82%) žije doma s oběma vlastními rodiči. Pouze s jedním z rodičů celkem 13%, jeden z rodičů vlastní, druhý nevlastní 3% a s pěstouny žije doma 1% dotazovaných.

Ze studentů je to pak následovně – 74% z nich vyrůstalo nebo dosud žije s oběma vlastními rodiči, 14% pouze s matkou, z jiných možností⁴⁴ to pak bylo 12% studentů.

Nejvyšší dosažené vzdělání alespoň jednoho z rodičů nebo přímo dotazovaného

Nejvíce rodičů dětí, které dotazník vyplňovaly, absolvovalo střední školu (dále jen SŠ) s maturitou (40%), dále následují rodiče se středním odborným učilištěm (dále jen SOU) bez maturity (23%). Poté s 13% rodiče buď s vysokoškolským vzděláním (dále jen VŠ) nebo se SOU s maturitou. Zbytek rodičů má vzdělání nebo absolvovali SŠ bez maturity.

⁴² Veškeré grafy a tabulky jsou připojené v příloze

⁴³ Ve věku 11 – 16 let.

⁴⁴ Matka a nevlastní otec 2 lidé, nejdříve s oběma, poté jen s matkou 2 lidé, nejdříve s oběma, poté jen s otcem 1 člověk.

Ze studentů má 47% rodičů SŠ s maturitou, následuje 26% rodičů se SOU bez maturity (26%) a 23% rodičů studentů má vysokoškolské vzdělání. O zbylé možnosti se dělí 4%.

Dospělí respondenti uvedli údaje, z nichž vyplývá, že nejvíce z nich (31%) má SŠ s maturitou, následovných 29% lidí má SOU bez maturity. 23% z nich pak absolvovalo vysokou školu. Zbylé možnosti pak mají 17%.

Informovanost o pojmu násilí na dětech a jeho vysvětlení

58% žáků už někdy slyšelo pojem domácí násilí na dětech. Ale jen 19% z nich ho umí vysvětlit.⁴⁵

Ze studentů to pak bylo celých 98% lidí, kteří o tomto pojmu někdy slyšeli, a vysvětlit ho pak dokázalo 70% z nich.⁴⁶

69% dospělých tento pojem už někdy slyšelo a objasnit ho umí 44%.⁴⁷ Velmi překvapující informací pro mě byl fakt, že 25% dotazovaných uvedlo jako násilí na dětech pouze násilí sexuální.

Otázky, zda se někdy respondenti stali účastníky domácího násilí, nebo zda si myslí, že je někdo v jejich okolí účastníkem tohoto druhu násilí

Pro mě krásným výsledkem bylo 81% žáků, kteří si mysleli, že nikdy nebyli účastníky tohoto druhu násilí. Na druhou stranu 16% z nich si myslí, že ano, 3% neví. U této otázky je těžké zhodnotit, jak moc je věrohodná, jelikož z předchozí je jisté, že 81% respondentů není schopno plně vyložit pojem násilí na dětech. 53% žáků se domnívá, že nikdo v jejich okolí se stal účastníkem násilí a 39% neví.

⁴⁵ 19% dotazovaných dokázalo uspokojivě vysvětlit, co znamená domácí násilí, z 12 dotázaných však byli pouze 3 chlapci. Dívky jsou tedy více informované o této problematice.

⁴⁶ Z těchto 70% uspokojivých odpovědí (30 lidí) byl pouze jeden muž. Stejně jako u žáků základních školy jsou vysokoškolačky více informované.

⁴⁷ Těchto 44% bylo zastoupeno 21 lidí – 19 žen a 2 muži – opět stejně jako o předešlých dvou kategoriích – že dokážou lépe vysvětlit pojem násilí na dětech.

Ze studentů jich „pouze“ 65% nebylo účastníky násilí a 28% bylo, zbytek neví. Co se týče jejich okolí, tak 60% dotazovaných si myslí, že v jejich okolí nikdo není účastníkem a 28% neví.

U dospělých je pak 65% lidí, kteří se nikdy účastníky násilí nestali a 6% neví. Stejně 65% získala odpověď, že v jejich okolí není nikdo účastníkem násilí, ale neví celá čtvrtina dotazovaných.⁴⁸

Otázka, zda si dotazovaní myslí, že jsou v České republice dostatečná zákonná opatření chránící oběti násilí

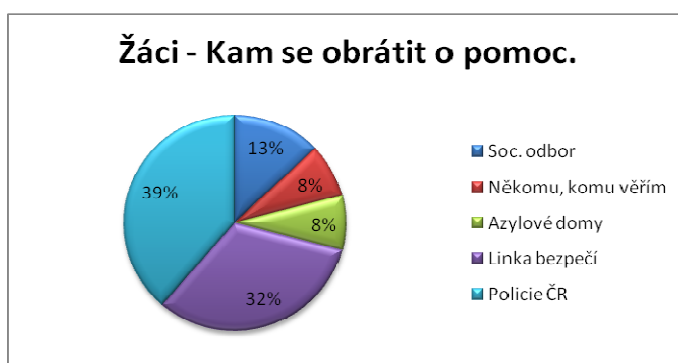
55% žáků si myslí, že ne, odpovědi ano a neví byly vyrovnané.

U studentů si pak 61% z nich myslí, že ne, odpověď neví měla 30%, možnost ano 9%.

Z dospělých si 60% myslí, že ne, odpovědi ano a neví byly vyrovnané.

Doplňující otázka k předchozí – ať už dotazovaní vyjádřili jakýkoliv názor, ptala jsem se jich, kam by se obrátili o pomoc

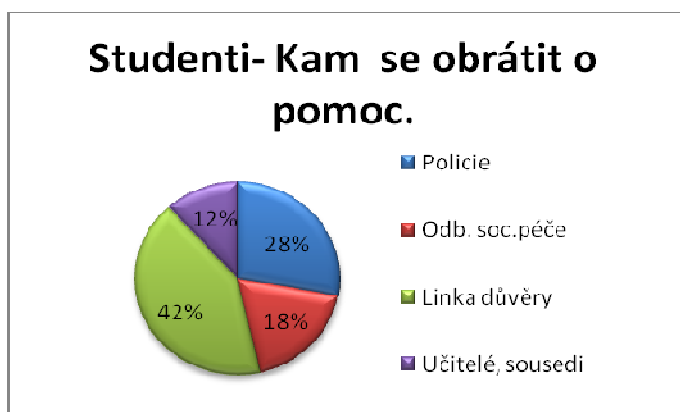
U žáků byly vyrovnané odpovědi Policie ČR a linky důvěry – PČR 39% a liny důvěry 32%. Další odpovědí byl sociální odbor s 13%, po 8% získaly azylové domy a blízká osoba, které dotazovaný věří a má v ní důvěru. To dokazuje i následující graf č. 1.

Graf. č. 1

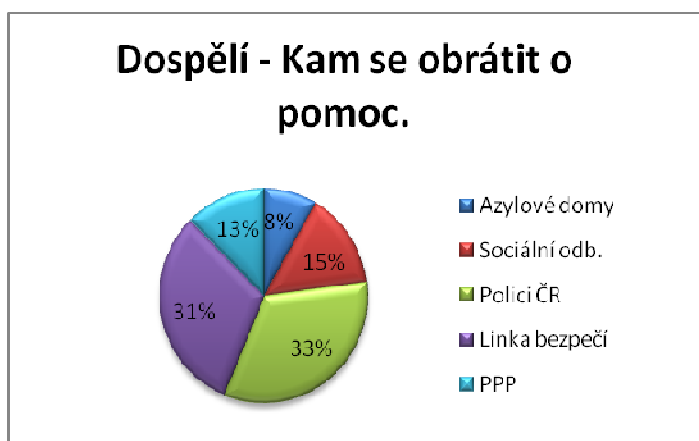
⁴⁸ Z těchto čísel vyplývá, že vždy více jak čtvrtina dotazovaných neví (nebo se k tomu neumí vyjádřit), zda je někdo v jejich okolí účastníkem násilí. Je to nevědomost nebo zavírání očí před tímto problémem? Můžeme říci, že se zde ukazuje typicky české: „Já se o okolí nestarám, je mi jedno, co si dělají doma!“

Studenti nejvíce uváděli linky důvěry, odpovědělo jich tak 42%, následující nejčastější odpovědí byla Policie ČR s 28%. Odpovědi odbor sociální péče a blízká osoba, které dotazovaný věří a má v ní důvěru, měly zhruba stejně respondentů. Jak můžete vidět na grafu č. 2.

Graf. č. 2

V dospělých nejvíce důvěryhodnosti vzbuzuje Policie ČR s 33%, těsně následována linkou důvěry s 31%. Další odpovědi – pedagogicko-psychologická poradna a azylové domy měly zhruba stejně odpovědí, nejméně jich měly azylové domy, což dokazuje graf č. 3.

Graf. č. 3

Následují otázky, které byly pro každou skupinu jiné.

U žáků jsem se ptala na to, jaké tresty by navrhli po pachatele násilí na dětech – 82% respondentů by je poslalo do vězení⁴⁹ zbylých 18%

⁴⁹ Překvapilo mě, že žáci často uváděli konkrétní dobu odnětí svobody – pohybovala se v rozmezí 5 – 10 let.

by jim oplatilo stejnou mincí – tedy udělat pachateli to samé, co on sám své oběti udělal.

Další otázky pro žáky byly dotazy, zda je třeba zvláštní zákon na ochranu dětí před násilím a zda se o takovém zákoně jednalo. 63% respondentů si myslí, že zvláštní zákon zapotřebí je, 27% neví. 82% žáků nevědělo, že se o takovém zákoně jednalo a pouze 5% odpovědělo správně, že se o takovém zákoně jednalo.⁵⁰

Speciální otázkou pro studenty byl dotaz, zda když se zpětně ohlédnou, tak jestli schvalují způsob výchovy, jakým byly vychovávány. Na tuto otázku navazovala poslední, zda budou stejný model výchovy uplatňovat i oni při výchově svých dětí (nebo pokud je mají, tak zda ho již užívají). 81% dotázaných souhlasilo s rodičovskou výchovou, 12% jich nesouhlasilo a zbytek nevěděl. Pře 81% kladných odpovědí by pouze necelá polovina (49%) používala stejný model. 16% by ho nepoužívalo a 35% respondentů váhalo – tedy nevědělo.

U dospělých jsem se ptala, zda mají děti (79% ano) a zda považují mírné fyzické potrestání dítěte (např. plácnutí přes zadek) za traumatizující a pro dítě nevhodné. Podle očekávání 98% z nich odpovědělo, že takovéto potrestání pro dítě dle jejich názoru nevhodné a traumatizující není.

Součástí mých dotazníků byl také prostor pro vyjádření jakékoliv připomínky k některé z otázek nebo k vyjádření ke zkoumané problematice.

Z žáků základní školu tuto možnost využilo asi pět dotazovaných. Uvedu zde některé příklady, jelikož se mi zdály zajímavé, zejména kvůli

⁵⁰ Ukazuje to na to, že děti ve věku 11 – 16 let zatím tolik nesledují dění v republice (a možná i světě), což jsem předpokládala.

tomu, že se vyjadřovali ti mladší z dotázaných. „Děti z toho mají trauma a pamatují si to celý život. A je hnusné někomu kazit dětství tímto způsobem.“⁵¹ „Pachatel má většinou újmu ze svého vlastního dětství a pro to páchá tyto činy.“⁵² „Když má dítě blbé dětství tak má následky na celý život. Nemusí důvěřovat jiným lidem i když to s nim myslí dobře.“⁵³ A ještě jeden názor, ten se týká otázky trestů pro pachatele násilí na dětech: „Co nejvyšší. Vybíjet si zlost na mladších slabších je sraabárna.“

Musím říct, že mě tyto názory velice potěšily z jednoho prostého důvodu – žáci mé výzkumné šetření – dotazníky – nechápali jen jako vytržení z výuky, ale opravdu se nad touto problematikou zamysleli.

Studenti tuto možnost nevyužili kromě jednoho případu. Myslím si, že je to z části proto, že dotazník jim byl poslán e-mailem a vyplňování probíhalo pouze zaškrťáváním – do předem vyznačených políček. Tam, kde se měli vyjádřit, se nemuseli moc rozepisovat. Dalším důvodem může být i to, že v době psaní bakalářských prací jsou studenti doslova zavaleni podobnými dotazníky a už je přeci jen unavuje každý otevřít, vyplnit, uložit do svého počítače a pak ho přeposlat zpět na e-mailovou adresu odesilatele. Připojuji proto alespoň tento jeden komentář: „ochrana obětí je, ale přístup k ní je problematický. Stejně tak potrestání viníka a jeho uplatnění, případně následky provedení trestu (nebude mít oběť pak situaci ještě horší?). Vystávají problémy často i s tím, že se oběti bojí vyhledat pomoc, nebo nevědí, že by ji hledat měly.“⁵⁴

⁵¹ Chlapec, 13 let

⁵² Dívka, 13 let

⁵³ Dívka, 11 let

⁵⁴ Studentka, 23 let

Nejvíce prostoru k vyjádření vlastních názorů využila kategorie dospělých. „Z týraných dětí vyrostou tyrani!“⁵⁵, „Při pravidelných kontrolách u dětského lékaře by bylo fyzické násilí včas odhaleno.“⁵⁶, „Domácí násilí = nezájem lidí co se děje okolo nás, může za to také náš právní systém!“⁵⁷ K otázce jak by definoval domácí násilí, mi jeden respondent uvedl: „Tělesné týrání, ale někdy rychlé vyřešení situace.“⁵⁸

Myslím, že jako ukázka to stačí, jelikož některé názory byly dosti podobné a nemělo by cenu je opakovat. Stejně jako žáků, jsem celkově spokojena s tím, že lidem není toto téma lhostejné a že se o něj zajímají.

4.7 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1 :

Žáci základních škol považují násilí na dětech za fyzické týrání.

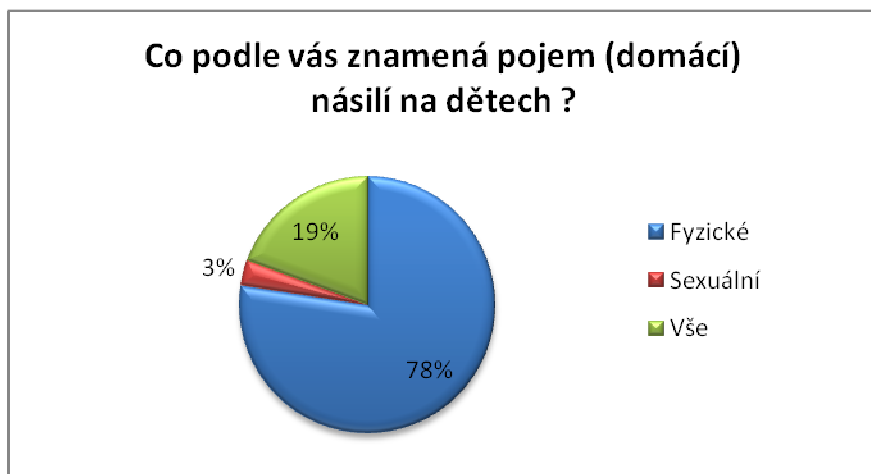
Z 62 respondentů jich 48 (tj. 78%) uvedlo v různých významech, že za domácí násilí, násilí na dětech považují fyzické ubližování – bití, trestání aj. *Tato hypotéza se tedy verifikovala.* Tento výsledek si můžete potvrdit na následujícím grafu (č. 4).

⁵⁵ Muž, věková kategorie 31 – 40 let

⁵⁶ Žena, 74 let

⁵⁷ Žena, věková kategorie 41 – 50 let

⁵⁸ Muž, věková kategorie 31 – 40 let

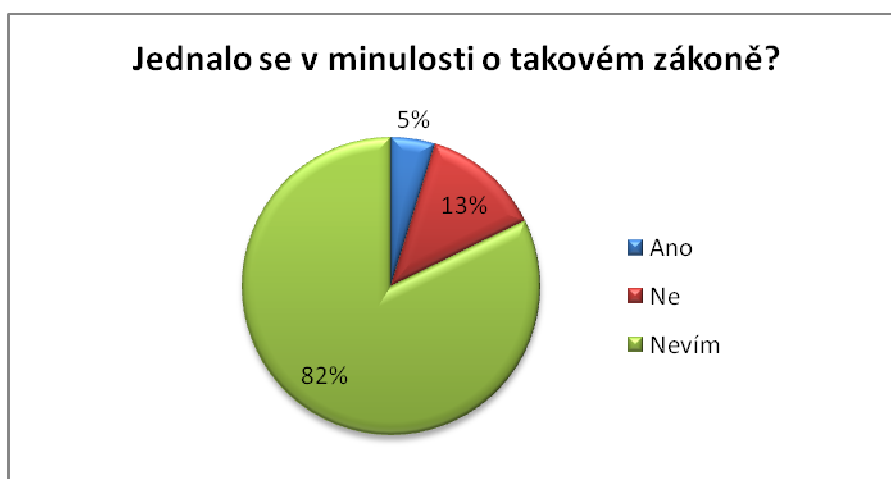

Graf. č. 4

Hypotéza č. 2:

Žáci základních škol nevědí o projednávaném zákonu o zákazu fyzického trestání dětí.

Z 62 respondentů jich 51 (tj. 82%) uvedlo, že neví, zda se v minulosti takový zákon projednával. Je to také dokladem toho, že se žáci základních škol nezajímají nebo nevnímají současné dění v politické situaci. *Tato hypotéza se také verifikovala.* Toto potvrzuje i graf č. 5.

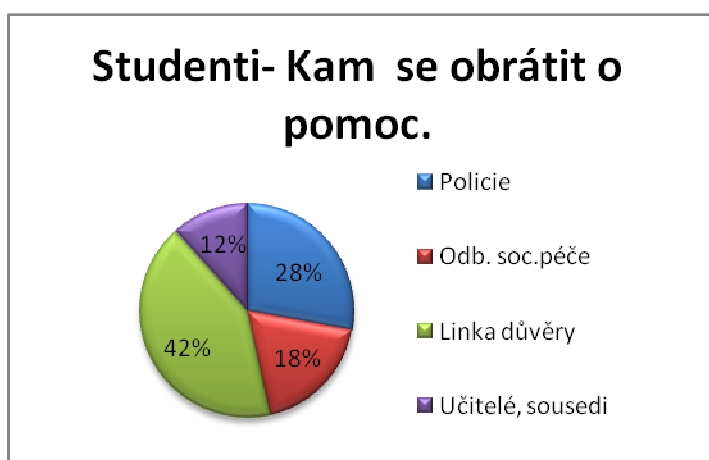

Graf. č. 5

Hypotéza č. 3:

Studenti vysoké školy by se spíše o pomoc obrátili spíše na odbor sociální péče než na policii.

Z 43 respondentů by se jich 8 (tj. 18%) obrátilo na odbor sociální péče a 12 (tj. 28%) na policii. Avšak nejvíce dotazovaných (18, tj. 42%) by se pak obrátilo na Linku důvěry. *Tato hypotéza je tedy falsifikována.* Pravdivost tohoto faktu dokazuje graf č. 6.

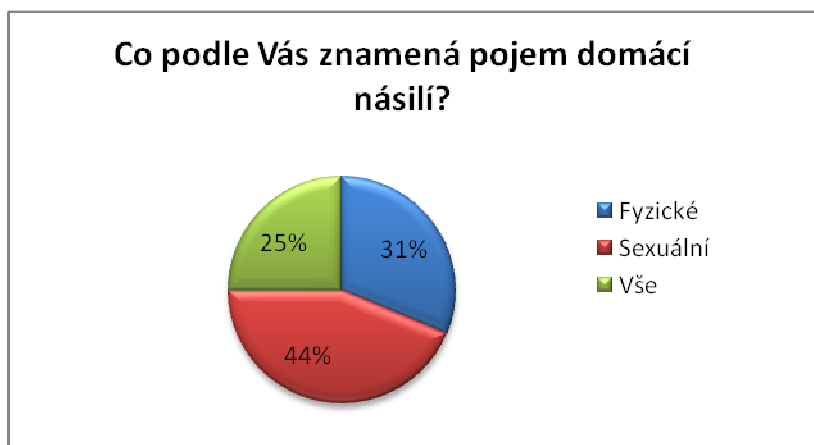
Graf. č. 6

Hypotéza č. 4:

Dospělí charakterizují násilí na dětech jako souhrn fyzického, psychického i sexuálního násilí a týrání – jsou znalí této problematiky.

Z 48 dotazovaných jich 12 (tj. 25%) definovalo násilí na dětech jako souhrn veškerého násilí a týrání. Nejvíce respondenti násilí na dětech definovali jako sexuální⁵⁹, odpovědělo jich tak 21 (tj. 44%). *Tato hypotéza je také jako předchozí falsifikována.* Dokazuje to následující graf č. 7.

⁵⁹ Tato skutečnost mě celkem zarazila, čekala jsem, že pokud bude moje hypotéza falsifikována, tak nejčastější odpovědí bude fyzické týrání. Tak nakonec odpovědělo 15 dotazovaných (tj. 31%).

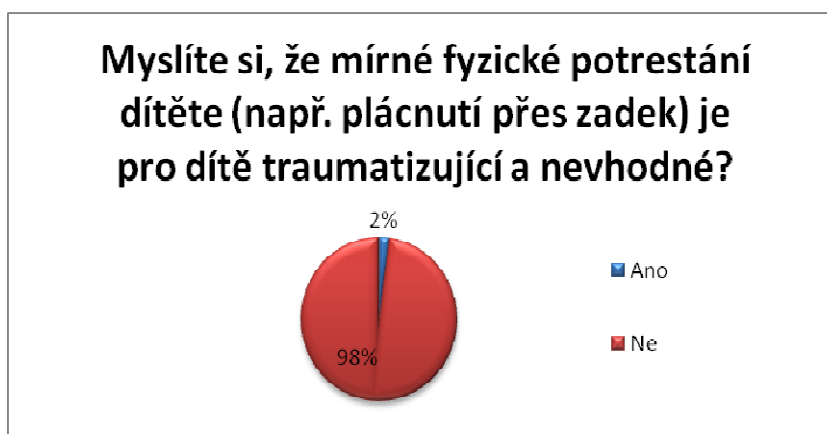

Graf. č. 7

Hypotéza č. 5:

Dospělí nepovažují mírné fyzické potrestání dítěte (např. plácnutí přes zadek) pro dítě traumatizující.

Z 48 respondentů jich 47 (tj. 98%) odpovědělo, že mírné fyzické potrestání dítěte není dle jejich názoru pro dítě traumatizující a nevhodné. Jedinou zápornou odpovědí, která tím získala 2%, byla odpověď bezdětné ženy ve věkové kategorii 20 – 30 let. *Tato hypotéza byla verifikována.* Dokladem je následující graf č. 8.

Graf. č. 8

4.8 Shrnutí výzkumného šetření

Výzkumné šetření pro mou bakalářskou práci probíhalo pomocí dotazníků. Respondenti byli rozděleni do třech skupin – žáci 2. stupně základní školy, vysokoškolští studenti a dospělí.

V předvýzkumu jsem si po zpracování literatury a jiných zdrojů sestavila dotazníky, které jsem dala „otestovat“ blízkým a rodině. Po zjištění, že mohou být použity, jsem začala s vlastním výzkumem.

Stanovila jsem si 5 hypotéz a rozšířila dotazníky respondentům. Po jejich vrácení jsem je začala zpracovávat a vytvořila tabulky a grafy. Následně jsem ověřovala hypotézy – zda se verifikovaly nebo falsifikovaly.

Závěr

Domácí násilí, týrané dítě, to jsou pojmy, s nimiž se dnes a denně můžeme setkat téměř na každém rohu. Je to problém celospolečenský, který si jistě žádá velkou pozornost od každého, jak od laika, tak odborníka v této problematice.

Cílem v teoretické části této práce bylo seznámení se základními pojmy, které se k této problematice vztahují a informace o současném zákonodárství. Zaměřila jsem se zejména na fyzickou stránku věci, fyzické týrání, tělesné tresty aj. Další částí bylo seznámení se „současným“ návrhem na zlepšení situace a komparace názorů z periodik a internetových zdrojů vztahujících se k tomuto návrhu.

V empirické části jsem se zaměřila na informovanost laické veřejnosti s touto problematikou – jak si jí vykládají, jak se k ní staví, zda si myslí, že je potřeba něco legislativně upravovat a další. Tato veřejnost byla zastoupena žáky 2. stupně základní školy, univerzitními studenty a dospělou populací.

Práce je tedy kompaktním shrnutím teoretického i praktického stavu a systému nastavenému v České republice v současnosti.

Věřím, že má práce zase o trochu více přiblíží problém domácího násilí na dětech, které je velmi citlivým tématem. A to nejen svým teoretickým dílem, ale i svým výzkumem. Doufám tedy, že empirická část splnila svůj účel a bude brána jako porovnání názorů žáků základních škol, studentů univerzit a dospělé populace, což měla za jeden ze svých cílů.

Literatura

Bibliografické citace

DUNOVSKÝ, Jiří. DYTRYCH, Zdeněk. MATĚJČEK, Zdeněk. A kol. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. 1. vyd. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-7169-192-5.

LANGMEIER, Josef. MATĚJČEK, Zdeněk. *Psychická deprivace v dětství*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1963. ISBN neuvedeno.

MATĚJČEK, Zdeněk. *Po dobrém, nebo po zlém?: o výchovných odměnách a trestech*. 4. vyd. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-85282-00-3.

PÖTHER, Peter. *Dítě v ohrožení*. 2. rozšířené vyd. Praha: G plus G, 1999. ISBN 80-86103-21-8.

VANÍČKOVÁ, Eva. *Tělesné tresty dětí: definice – popis – následky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0814-0.

a) Domáci násilí.cz. *Domáci násilí*. [online; vyšlo ©2007, cit. 2009] Dostupný z WWW:

<http://www.domacinasili.cz/cz/redakce/domaci-nasili/r69>

b) Centrála Bílého kruhu bezpečí, o.s. Domáci násilí.cz. *Aktuální informace k 1. 1. 2009*. [online; vyšlo 2007, cit. 2009] Dostupný

z WWW: <http://www.domacinasili.cz/cz/redakce/pravni-uprava/aktualni-informace-k-1.-1.-2009/r160>

c) Domáci násilí.cz. *Adresář intervenčních center ČR – kontakty pro veřejnost*. [online; vyšlo 2007, cit. 2009] Dostupný z WWW: <http://www.domacinasili.cz/cz/redakce/intervencni-centra/adresar-intervencnich-center-cr-kontakty-pro-verejnost/r91>

Acorus. *Informace o domácím násilí*. [online; rok zpracování 2009, cit. 2009] Dostupný z WWW: <http://www.acorus.cz/cz/informace-o-domacim-nasili.html>

Periodika a diskuze

Reflex.cz. *Zabrání zákaz tělesných trestů týrání dětí?* [online; ©2005, cit. 2009] Dostupný z WWW: <http://www.reflex.cz/Clanek32338.html>

ČERMÁK, Miloš. *Stát chce nařezat rodičům*. Reflex.cz [online]. ©2005. roč. 2008, č. 17 [vyšlo 2008, cit. 2009]. Dostupný z WWW: <http://www.reflex.cz/Clanek32007.html>

BARTOŠ, Adam B. *Džamila Stehlíková, ministryně s bezednou studnicí nápadů*. Idnes.cz [online; vyšlo 2008, cit. 2009] Dostupný z WWW: http://zpravy.idnes.cz/dzamila-stehlikova-ministryne-s-bezednou-studnici-napadu-p3v-/domaci.asp?c=A080724_153357_domaci_adb

a) KUBÁLKOVÁ, Pavla. *Mladí lidé netrestají děti*. [online; vyšlo 2008, cit. 2009] Dostupný z WWW: http://www.lidovky.cz/mladi-lide-netrestaji-deti-cu/ln_domov.asp?c=A080806_074959_ln_domov_hel

b) KUBÁLKOVÁ, Pavla. *Vládní kampaň poradí s výchovou*. [online; vyšlo 2008, cit. 2009] ISSN 1213-1385 Dostupný z WWW: http://www.lidovky.cz/vladni-kampan-poradi-s-vychovou-dna-ln_domov.asp?c=A081001_072406_ln_domov_svo

Další zdroje informací

Zákon 94/1963 Sb. o rodině.

Zákon 104/1991 Sb. o Úmluvě o právech dítěte.

Zákon 108/2006 Sb. O sociálních službách.

Zákon 135/2006 Sb. Změna zákona v oblasti ochrany před domácím násilím.

Zákon 273/2008 Sb. O Polici České republiky.

CONWAYOVÁ, Helen. *Domácí násilí: příručka pro současné i potencionální oběti*. Praha: Albatros, 2007. ISBN 978-80-00-01550-7.

KRAUSOVÁ, Lucie. NOVOTNÁ, Věra. *Sociálně – právní ochrana dětí*. 1. vyd. Praha: Aspi, 2000. ISBN 80-7357-214-1.

MATĚJČEK, Zdeněk. *Co děti nejvíce potřebují*. 3. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-853-8.

MATĚJČEK, Zdeněk. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. 1. vyd. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-085-5.

PROKOP, Martin. *Právní ochrana dětí a obětí domácího násilí*. Brno: Ekologický právní servis, 2000. ISBN 80-902570-8-9.

Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník pro žáky základních škol

Příloha č. 2 – Dotazník pro studenty univerzity

Příloha č. 3 – Dotazník pro dospělé

Příloha č. 4 – Veškeré tabulky a grafy zpracované na základě vyhodnocení dotazníků

Příloha č. 5 – Seznam intervenčních center v České republice ⁶⁰

⁶⁰ Domáci násilí.cz, 2007d)

Příloha č. 1 – Dotazník pro žáky základních škol

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který je součástí mého výzkumu do bakalářské práce na téma „**Ochrana dítěte před násilím**“.

Veškeré informace, které v dotazníku uvedete, mají informativní charakter a budou použity pouze jako statistické údaje ve výše zmíněné práci. Jelikož je dotazník anonymní, neuvádějte své jméno. Pokud na některé otázky nebudete chtít odpovědět, neodpovídejte, avšak byla bych ráda za vyplnění co možná nejvíce otázek.

Děkuji Vám za čas strávený vyplněním tohoto dotazníku a přeji Vám příjemný den,

Zuzana Tylchertová.

Vybranou odpověď označte křížkem.

1. Vaše pohlaví je:

Chlapec Dívka

2. Váš věk je:

11 12 13 14 15 Jiný

(uved'te)

3. Bydlíte s:

oběma rodiči pouze s matkou pouze s otcem Jiná možnost

(uved'te).....

4. Nejvyšší dosažené vzdělání alespoň jednoho z Vašich rodičů:

ZŠ SOU bez maturity SOU s maturitou SŠ bez maturity SŠ s maturitou VŠ

5. Setkal/a jste se někdy s pojmem domácí násilí, násilí na dětech?

Ano Ne

6. Co podle Vás tento pojem znamená? Vysvětlete a uveďte příklad(y).

.....

.....

.....

7. **Myslíte si, že jste se někdy stal/a účastníkem tohoto druhu násilí?**

(Ať už jako oběť, pozorovatel, atd...)

Ano Ne Nevím

8. **Domníváte se, že je někdo ve Vašem okolí účastníkem domácího násilí?**

Ano Ne Nevím

9. **Myslíte si, že jsou v České republice dostatečná opatření chránící oběti násilí?**

Ano Ne Nevím

Ať už myslíte, že ano, či ne, uveďte příklady, kam se obrátit pro pomoc.

.....
.....

10. **Jaké tresty byste navrhli pro pachatele domácího násilí?**

.....
.....
.....

11. **Myslíte si, že je třeba zvláštní zákon chránící děti před domácím násilím?**

Ano Ne Nevím

12. **Jednalo se v minulosti o takovém zákoně?**

Ano Ne Nevím

Pokud se chcete nějak více vyjádřit k některé z otázek nebo k této problematice obecně, zde máte možnost:

.....
.....
.....

Příloha č. 2 – Dotazník pro studenty univerzity

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který je součástí mého výzkumu do bakalářské práce na téma „**Ochrana dítěte před násilím**“.

Veškeré informace, které v dotazníku uvedete, mají informativní charakter a budou použity pouze jako statistické údaje ve výše zmíněné práci. Jelikož je dotazník anonymní, neuvádějte své jméno. Pokud na některé otázky nebudete chtít odpovědět, neodpovídejte, avšak byla bych ráda za vyplnění co možná nejvíce otázek.

Děkuji Vám za čas strávený vyplněním tohoto dotazníku a přeji Vám příjemný den,

Zuzana Tylchertová.

Vybranou odpověď označte křížkem.

1. Vaše pohlaví je:

Muž Žena

2. Váš věk je:

18 19 20 21 22 Jiný (uvedte)

3. Fakulta, kterou studujete:

4. Obor, který studujete:

5. Vyrůstal/a jste (nebo dosud žijete) s:

oběma rodiči pouze s matkou pouze s otcem jiná možnost (uvedte)

...

6. Nejvyšší dosažené vzdělání alespoň jednoho z Vašich rodičů:

ZŠ SOU bez maturity SOU s maturitou SŠ bez maturity SŠ s maturitou VŠ

7. Setkal/a jste se někdy s pojmem domácí násilí, násilí na dětech?

Ano Ne

8. **Co podle Vás tento pojem znamená? Vysvětlete a uveďte příklad(y).**

9. **Myslíte si, že jste se někdy stal/a účastníkem tohoto druhu násilí?**

(Ať už jako oběť, pozorovatel, atd...)

Ano Ne Nevím

10. **Domníváte se, že je někdo ve Vašem okolí účastníkem domácího násilí?**

Ano Ne Nevím

11. **Myslíte si, že jsou v České republice dostatečná opatření chránící oběti násilí?**

Ano Ne Nevím

Ať už myslíte, že ano, či ne, uveďte příklady, kam se obrátit pro pomoc.

12. **Když se zpětně ohlédnete, schvalujete způsob výchovy, jakým jste byli vychovávaní?**

Ano Ne Nevím

13. **Myslíte si, že až sami budete mít děti (nebo pokud je už máte), budete je vychovávat stejně, jako jste byl/a vychován/a Vy?**

Ano Ne Nevím

Pokud se chcete nějak více vyjádřit k některé z otázek nebo k této problematice obecně, zde máte možnost:

Příloha č. 3 – Dotazník pro dospělé

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který je součástí mého výzkumu do bakalářské práce na téma „**Ochrana dítěte před násilím**“.

Veškeré informace, které v dotazníku uvedete, mají informativní charakter a budou použity **pouze** jako statistické údaje ve výše zmíněné práci. Jelikož je dotazník **anonymní**, neuvádějte své jméno. Pokud na některé otázky nebudete chtít odpovědět, neodpovídejte, avšak byla bych ráda za vyplnění co možná nejvíce otázek.

Děkuji Vám za čas strávený vyplněním tohoto dotazníku a přeji Vám příjemný den,

Zuzana Tylchertová.

Zaškrtněte křížkem odpověď, která se nejvíce hodí k Vaší situaci.

1. **Vaše pohlaví je:**

Muž Žena

2. **Vaše věková kategorie je:**

20 – 30 31 – 40 41 – 50 51 – 60 61 – 70 Jiný (uved'te)

3. **Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:**

ZŠ SOU bez maturity SOU s maturitou SŠ bez maturity SŠ s maturitou VŠ

4. **Máte děti?**

Ano Ne

5. **Setkal/a jste se někdy s pojmem násilí na dětech?**

Ano Ne

6. Co podle Vás znamená pojem domácí násilí? Vysvětlete a uveďte příklad(y).

.....
.....
.....

7. Myslíte si, že jste se někdy stal/a účastníkem tohoto druhu násilí?

(Ať už jako oběť, pozorovatel, atd...)

Ano Ne Nevím

8. Domníváte se, že je někdo ve Vašem okolí účastníkem domácího násilí?

Ano Ne Nevím

9. Myslíte si, že jsou v České republice dostatečná zákonná opatření chránící oběti násilí?

Ano Ne Nevím

Ať už si myslíte ano, či ne, uveďte příklady, kam se obrátit pro pomoc.

.....
.....
.....

10. Myslíte si, že mírné fyzické potrestání dítěte (např. plácnutí přes zadek) je pro dítě traumatizující a nevhodné?

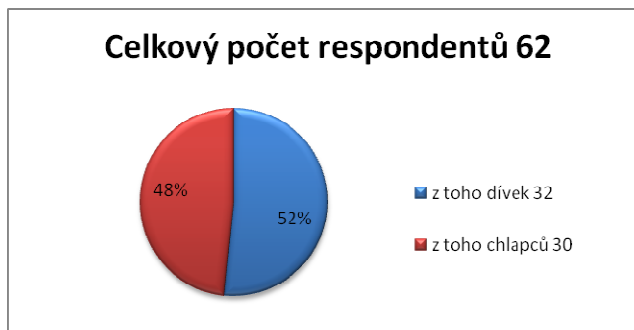
Ano Ne Nevím

Pokud chcete nějak komentovat nebo reagovat na některou z otázek, příp. se nějak vyjádřit k této problematice, zde máte možnost:

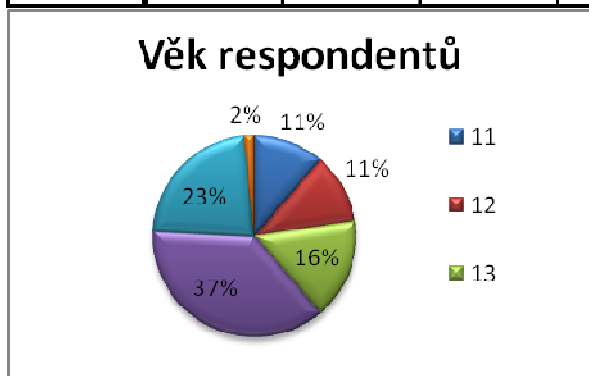
.....
.....
.....

Příloha č. 4 – Veškeré tabulky a grafy zpracované na základě vyhodnocení dotazníků

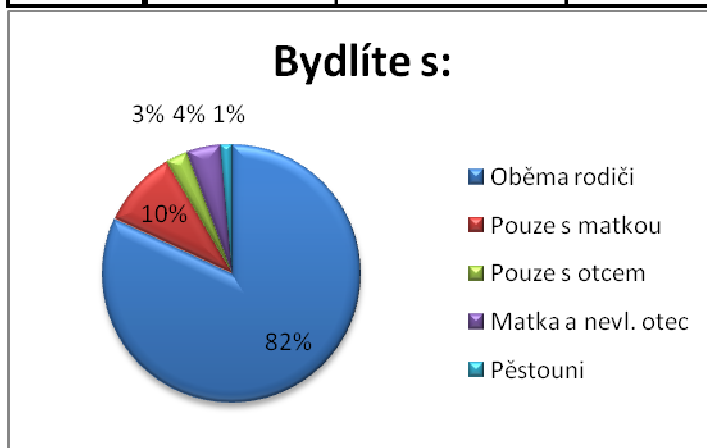
Žáci základní školy

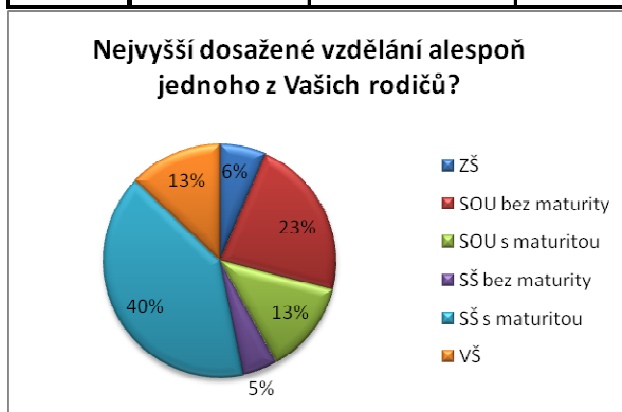
Otázka č.:	11	12	13	14	15	Jiný
2	7	7	10	23	14	1

Otázka č.:	Oběma rodiči	Pouze s matkou	Pouze s otcem	Matka a nevl. otec	Pěstouni
3	59	7	2	3	1

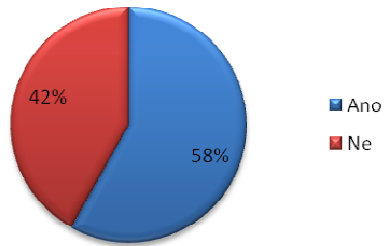

Otázka č.:	ZŠ	SOU bez maturity	SOU s maturitou	SŠ bez maturity	SŠ s maturitou	VŠ
4	4	14	8	3	25	8

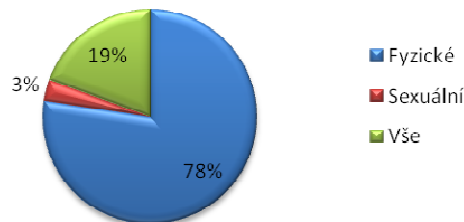
Otázka č.:	Ano	Ne
5	36	26

Setkal/a jste se někdy s pojmem domácí násilí, násilí na dětech?

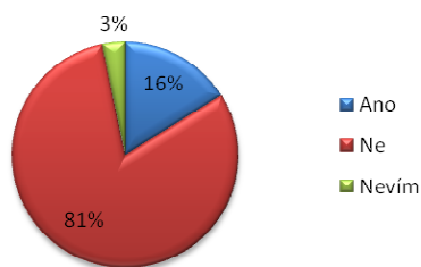
Otázka č.:	Fyzické	Sexuální	Vše
6	48	2	12

Co podle vás znamená pojem (domácí) násilí na dětech?

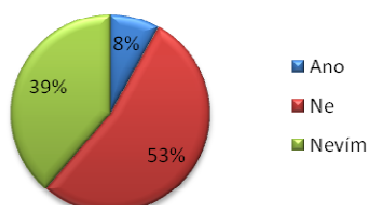
Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
7	10	50	2

Myslíte si, že jste se někdy stal/a účastníkem tohoto druhu násilí?

Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
8	5	33	24

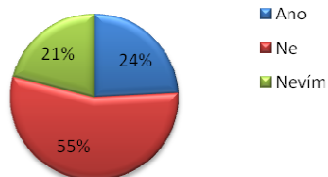
Domníváte se, že je někdo ve Vašem okolí účastníkem domácího násilí?

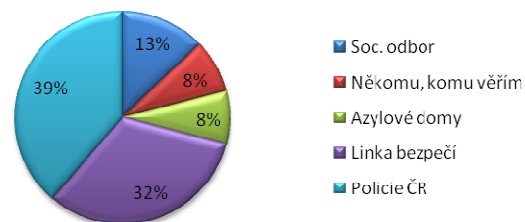
Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
9	15	34	13

Soc. odbor	Někomu, komu věřím	Azylové domy	Linka bezpečí	Policie ČR
8	5	5	20	24

Myslíte si, že jsou v České republice dostatečná zákonná opatření chránící oběti domácího násilí?

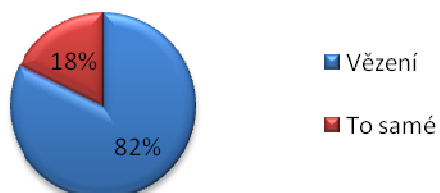

Žáci - Kam se obrátit o pomoc.

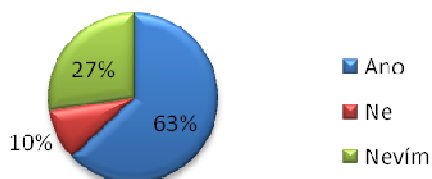
Otázka č.:	Vězení	To samé
10	51	11

Jaké tresty byste navrhli pro pachatele domácího násilí?

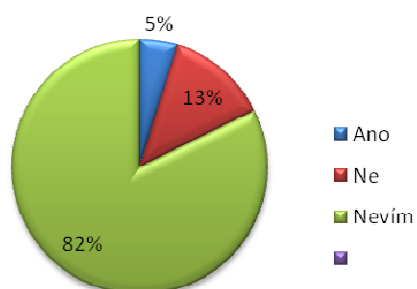
Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
11	39	6	17

Myslíte si, že je třeba zvláštní zákon chránící děti před domácím násilím?

Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
12	3	8	51

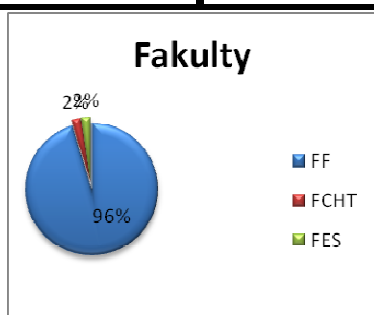
Jednalo se v minulosti o takovém zákoně?

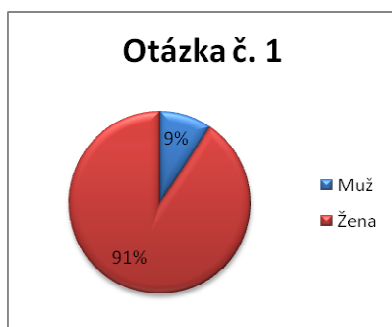
Studenti

FF	41
FCHT	1
FES	1

Otázka č.:	Muž	Žena
1	4	39

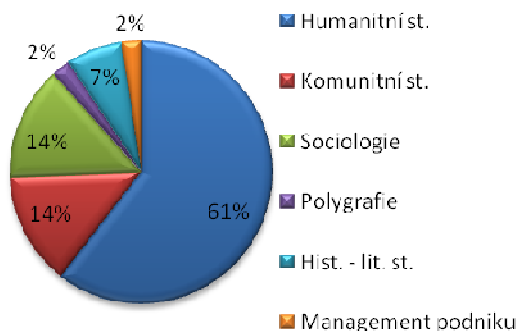

Otázka č.:	18	19	20	21	22	23	jiný
2	0	3	4	11	18	4	3

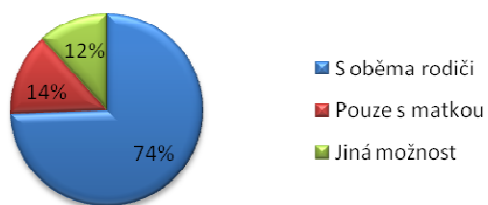
Otázka č.:	Humanitní st.	Komunitní st.	Sociologie	Polygrafie	Hist. - lit. st.	Management podniku
4	26	6	6	1	3	1

Obor, který studujete

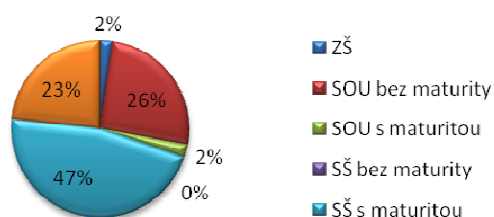
Otázka č.:	S oběma rodiči	Pouze s matkou	Jiná možnost
5	32	6	5

Vyrůstal/a jste (nebo dosud žijete) s:

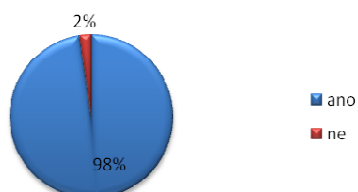
Otázka č.:	ZŠ	SOU bez maturity	SOU s maturitou	SŠ bez maturity	SŠ s maturitou	VŠ
6	1	11	1	0	20	10

Nejvyšší dosažené vzdělání alespoň jednoho z Vašich rodičů?

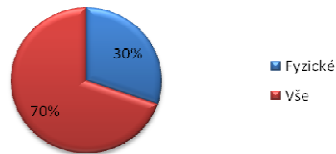
Otázka č.:	ano	ne
7	42	1

Setkal/a jste se někdy s pojmem násilí na dětech?

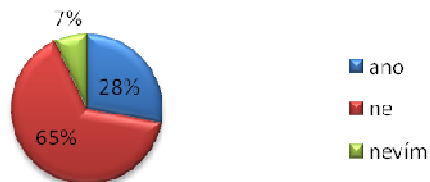
Otázka č.:	Fyzické	Vše
	8	13
		30

Co podle Vás tento pojem znamená? Vysvětlete a uveďte příklad(y).

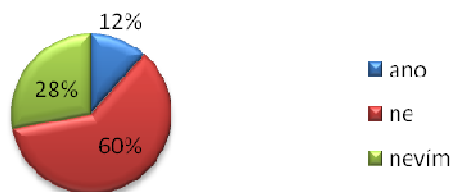
Otázka č.:	ano	ne	nevím
	9	12	28
			3

Myslíte si, že jste se někdy stal/a účastníkem tohoto druhu násilí?

Otázka č.:	ano	ne	nevím
	10	5	26
			12

Domníváte se, že je někdo ve Vašem okolí účastníkem domácího násilí?

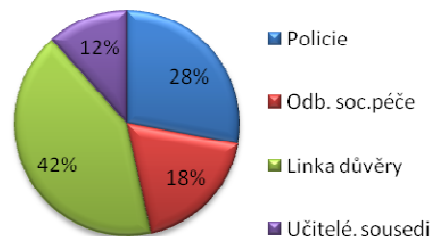
Otázka č.:	ano	ne	nevím
11	4	26	13

Policie	Odb. soc.péče	Linka důvěry	Učitelé, sousedi
12	8	18	5

Myslíte si, že jsou v České republice dostatečná opatření chránící oběti násilí?

Kam se obrátit o pomoc

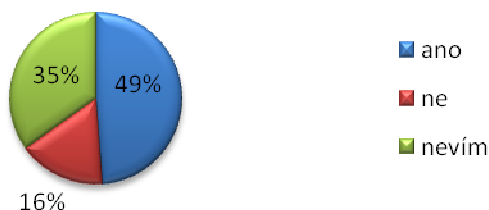
Otázka č.:	ano	ne	nevím
12	35	5	3

Když se zpětně ohlédnete, schvalujete způsob výchovy, jakým jste byli vychováváni?

Otázka č.:	ano	ne	nevím
13	21	7	15

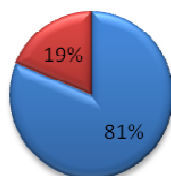
Myslíte si, že až sami budete mít děti (nebo pokud je už máte), budete je vychovávat stejně, jako...

Dospělí

Celkový počet respondentů

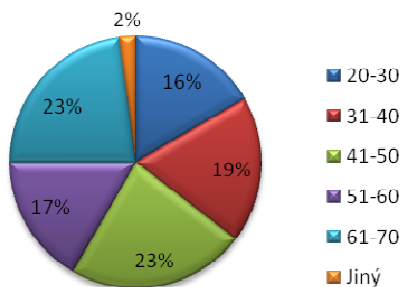
48

- z toho žen
- z toho mužů

Otázka č.:	20-30	31-40	41-50	51-60	61-70	Jiný
2	8	9	11	8	11	1

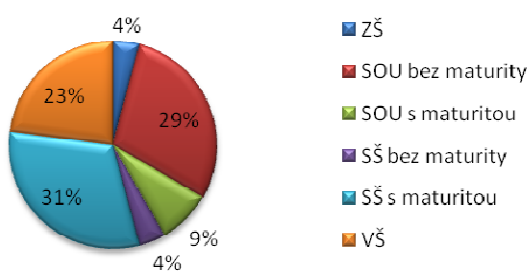
Věk respondentů

- 20-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 61-70
- Jiný

Otázka č.:	ZŠ	SOU bez maturity	SOU s maturitou	SŠ bez maturity	SŠ s maturitou	VŠ
3	2	14	4	2	15	11

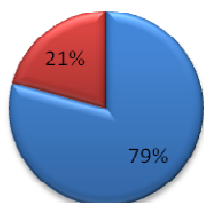
Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

- ZŠ
- SOU bez maturity
- SOU s maturitou
- SŠ bez maturity
- SŠ s maturitou
- VŠ

Otázka č.:	Ano	Ne
4	38	10

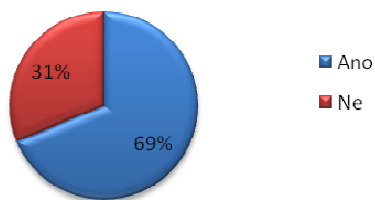
Máte děti?

- Ano
- Ne

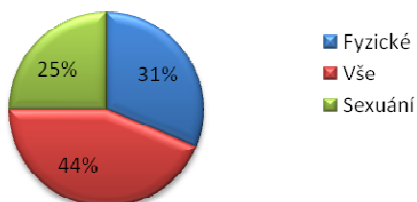
Otázka č.:	Ano	Ne
5	33	15

Setkal/a jste se někdy s pojmem násilí na dětech?

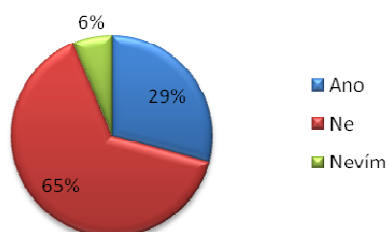
Otázka č.:	Fyzické	Vše	Sexuální
6	15	21	12

Co podle Vás znamená pojem domácí násilí?

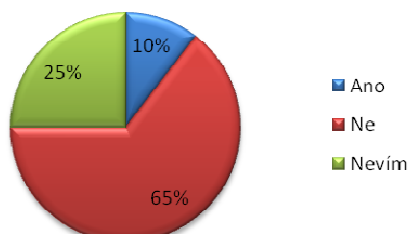
Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
7	14	31	3

Myslíte si, že jste se někdy stal/a účastníkem tohoto druhu násilí?

Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
8	5	31	12

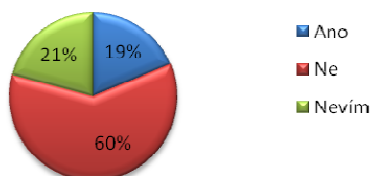
Domníváte se, že je někdo ve Vašem okolí účastníkem domácího násilí?

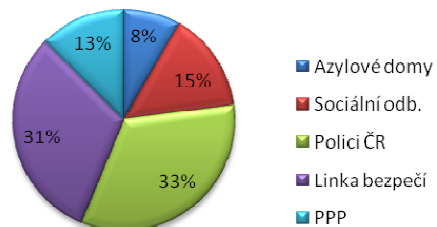
Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
9	9	29	10

Azylové domy	Sociální odb.	Polici ČR	Linka bezpečí	PPP
4	7	16	15	6

Myslíte si, že jsou v České republice dostatečná zákonná opatření chránící oběti domácího násilí?

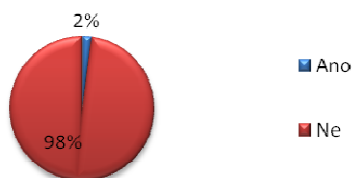

Kam se obrátit o pomoc.

Otázka č.:	Ano	Ne	Nevím
10	1	47	0

Myslíte si, že mírné fyzické potrestání dítěte (např. plácnutí přes zadek) je pro dítě traumatizující a nevhodné?

Příloha č. 5 – Seznam intervenčních center v České republice

INTERVENČNÍ CENTRUM
pro osoby ohrožené domácím násilím

ADRESÁŘ Intervenčních center v ČR, zastoupených v APIC ČR - k 16.3.2009

NÁZEV IC	ADRESA	PROVOZNÍ DOBA PRO VEŘEJNOST	TELEFON	E-MAIL	WWW STRÁNKY
IC BRNO	Sýpka 25 613 00 Brno - Černá pole	Po-Čt 8 -20 Pá 6 - 16	541213732 739078078 nonstop	donacentrum@centrum.cz	www.donacentrum.cz
IC ČESKÉ BUDĚJOVICE	Kanovnická 11/390 370 01 České Budějovice	Po 13 - 18 Út - Čt 8 - 12 13 - 16 Pá pro objednané	386323016 603281300	intervencnicentrum@charitacb.cz	www.charitacb.cz
IC HRADEC KRÁLOVÉ	Velké náměstí 34 500 03 Hradec Králové	Po 13 - 18 St 8 - 12 13 - 18 Čt 8 - 12 13 - 16 Pá pro objednané	495530033 774591383	intervencni.centrum@hk.caritas.cz	www.hk.caritas.cz/ochhk
IC JIHLAVA	Pod Příkopem 4, 586 01 Jihlava	Po - Pá 8 - 14 ostatní dle tel. dohody	567215532 606520546	ic.vysocina@volny.cz	www.psychocentrum.cz
IC LIBEREC	Tanvaldská 269 463 11 Liberec 30	Po 7 - 16 Út 7 - 15 St 7 - 16 Pá 7 - 12	482311632	info.ic@csslk.cz	www.csslk.cz
IC MSK I. - OSTRAVA Ostrava Opava Nový Jičín	28. října 124 702 00 Ostrava	Po 8 – 16 Út 8 – 16 St pro objednané Čt 8 – 18 Pá 8 – 14	597489207 597489204 (fax)	ic.ostrava@bkb.cz	www.bkb.cz
IC MSK II. - OSTRAVA Karviná Bruntál Frýdek - Místek	Opletalova 4/607 Havířov – Šumbark 736 01	Po–Pá 8 – 16	596611239, 238 (fax) 739500634 - pohotovostní mobil po-pá 8 - 22 hod, so-ne-svátky 8 - 16 hod	ic.havirov@slezskadiakonie.cz	www.slezskadiakonie.cz

IC OLOMOUC	Na Vozovce 26 779 00 Olomouc	Po–Pá 7 – 15:30	585754736 774406453	intervencnicentrum@ssp-ol.cz drahomir.sevcik@ssp-ol.cz	www.ssp-ol.cz
IC PARDUBICE	Erno Košťála 980 530 12 Pardubice	Po–Pá 8 - 16	466260528 774755744	ic.pardubice@skp-centrum.cz	www.skp-centrum.cz
IC PLZEŇ	Cukrovarská 16 326 00 Plzeň	Po–St 8 – 12 13:30 – 17:30 Čt–Pá 8 – 16 službu IC možno sjednat i mimo provozní dobu na nonstop linceTerénní krizové služby a IC	777167004	krize@dchp.cz	www.charita.cz/plzen
IC PRAHA	Šromova 861 198 00 Praha 9 – Černý Most	Po, Út 8– 16 St, Čt 8– 17 Pá 8– 13	281911883 281861580 (fax) 604231085 739440771	icpraha@csspraha.cz	www.csspraha.cz
IC RAKOVNÍK	Žižkovo nám.169/I 269 01 Rakovník	Po 8 – 14 Út a Čt 8 – 16 St 8 – 15 Pá pro objednané	313502588 605765883	ic.stredocesky@seznam.cz	www.ic-rakovnik.cz
IC SOKOLOV	J.K.Tyla 461 356 01 Sokolov (zelená vila naproti bývalému hotelu Ohře)	Út 8 – 11 St 13 – 15 Čt 8 – 15	352661418 736514095	intervencni@centrum.cz	www.ouss.cz
IC ÚSTÍ NAD LABEM	K Chatám 22 403 40 Ústí nad Labem - Skorotice	Po 8 – 18 Út 8 – 12 St 8 – 18 Čt 8- 12 Pá 8 – 16	475511811 475201495 fax	intervencnicentrum.ul@seznam.cz	www.volny.cz/spirala.cki
IC ZLÍN	U Náhonu 5208 760 01 Zlín	Po - Pá 7 - 15	577018265 774405682	ic.zlin@seznam.cz	www.poradnazlin.cz